

YTTRANDE

S2020/09765

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 8 juni, 2021

Remissyttrande över slutbetänkandet "Äldre har aldrig varit yngre – allt fler kan och vill arbeta längre" (SOU 2020:69)

Riksförbundet PensionärsGemenskap – RPG har beretts tillfälle att yttra sig över förslagen i rubricerat slutbetänkande och lämnar följande synpunkter:

RPG välkomnar slutbetänkandet från Delegationen för senior arbetskraft som redovisar en rad olika åtgärder som skilda aktörer behöver vidta för att fler ska kunna och vilja arbeta längre. Ålderismen i Sverige är utbredd och den har fått pågå under lång tid. När människor når en viss ålder, klumpas de plötsligt ihop och ses som en och samma målgrupp, när de i själva verket fortsätter att vara lika olika som tidigare. Mediabilden av äldre späder på denna syn, när en äldre person visas i bild, är det ofta en person som är i slutskedet av livet och som stapplar fram med hjälp av en rollator. Dessa äldre finns, men att vara äldre kan innebära 30 år eller mer innan rollatorn blir verklighet och under 30 år kan individer utträtta många saker.

RPG håller med i alla förslag som delegationen presenterar men vi vill trycka på några viktiga punkter.

- **Representation i Sveriges riksdag.** Personer över 65 år utgör över 25 % av befolkningen, men i riksdagen är bara ca 1,7 % över 65 år. Socialdemokraterna som Sveriges största parti, hade efter riksdagsvalet 2018 inte en enda person över 65 år! När RPG ställde frågor till riksdagsledamöter om detta förhållande i riksdagen, blev svaret att det inte finns äldre som vill ställa upp och att RPG ska veta att det är ett tufft jobb att vara riksdagsledamot och personen ifrågasatte om äldre orkade. Detta svar var djupt diskriminerande

och jämställas med företagsledare som säger att det inte finns kvinnor på högre nivåer att rekrytera. 1994 lanserades "varannan damernas" i Ingvar Carlssons regering efter år av diskussion att kvinnorepresentationen i riksdagen var skev. Det är dags att se åldersrepresentation på samma sätt som kvinnorepresentation. Det krävs ett omtag av riksdagens partier så att personer i högre åldrar placeras högre upp i riksdagslistorna. Personkryss hjälper tyvärr inte äldre att komma in i riksdagen. Det finns äldre som både kan, orkar och vill sitta i Sveriges riksdag. Ett första steg att ta till vara äldres kompetens och uppmuntra dem.

- Även inom riksdagspartier verkar en förlegad syn på äldre finnas. Nu senast lanserade ett ungdomsförbund till ett av riksdagspartierna som dessutom är samarbetsparti till regeringen; "Britt-Marie 45". Att alla kvinnor över 45 sitter och fikar i fikarummet hela dagarna och att man istället med hjälp av avregleringen av LAS regler ta in unga istället som jobbar hårt. Detta blottlägger den djupa diskrimineringen av äldre i arbetslivet.
- RPG bifaller delegationens förslag att regeringen bör föra samtal med arbetsmarknadens parter inom ramen för partsråd för ett längre arbetsliv som inrättas inom ramen för pensionsöverenskommelsen med målet att öka sysselsättningen och antalet arbetade timmar för seniorer.
- RPG bifaller att staten som arbetsgivare behöver för att vara trovärdiga ha som mål att leda utvecklingen för ett längre arbetsliv.
- RPG bifaller förslaget att Diskrimineringsombudsmannen tillsyn av arbetsgivares arbete med aktiva åtgärder för att förebygga åldersdiskriminering behöver öka.
- RPG bifaller alla förslag som presenteras kring arbetsgivarens ansvar för ett åldermedvetet ledarskap, personalavdelningars strategier för att anställa och utveckla seniora medarbetare samt förbättrad arbetsmiljö så att människor har möjlighet att stanna kvar längre i arbetslivet.
- RPG bifaller förslaget om en nationell strategi för kompetensutveckling som också beaktar ålder. Ett livslångt lärande måste bli naturligt. Införandet av en fast funktion som främjar ett längre arbetsliv är välkommet. Diskriminering på arbetsplatser där chefer medvetet undantar äldre medarbetare från att vidareutveckla sig inom nya arbetsområden, IT-system med mera som förekommer idag måste beivras. " Du behöver inte gå den här utbildningen för du är ju så gammal och ska snart gå i pension"
- RPG bifaller förslagen om att åldersgränserna i studiestödssystemet bör kopplas till riktålder för pension och därmed successivt höjas i takt med denna.

- RPG bifaller delegationens förslag kring att intjänandet i tjänstepensionen bör inte ha någon nedre eller övre åldersgräns. Åldersgränser i olika system behöver ses över och där det är motiverat tas bort.

RPG framför också ett eget förslag för att motverka ålderism på arbetsmarknaden. Ett förslag som är verklighet i bland annat USA. *Inför krav på att namn och ålder avkodas i arbetsansökningar.* Då kommer Sverige även tillrätta med diskriminering mot kön och härkomst.

Till sist vill RPG även peka på att delegationen har valt att fokusera helt på de som kan, vill och orkar arbeta längre. Stora grupper i samhället har uteslutits helt i delegationens arbete. Personer som av olika anledningar står utanför arbetsmarknaden, inte orkar arbeta högre upp i åldrarna eller återgång från långtidssjukskrivning. Hur stödet för dessa grupper ska se ut kräver ytterligare utredning.

”Äldre vet hur det är att vara yngre, men yngre vet inte hur det är att vara äldre”

Stockholm 8 juni, 2021

Monica Blomberg, förbundsordförande RPG